

5

Co jste letos
na WP zažili poprvé?

úvodník

Je ráno. V Avionu i jiných hotelech nacházejí pracovníci pokoje prázdné. V červnovém ranním oparu se pije po kavárnách pouze černá káva a k tomu se přikusují rakvičky.

Na recitátory už dnes nikdo nereaguje smíchem. Všichni spíše štkají a u nohou každé židle se vrší mokré papírové kapesníčky. Už ani Mrožek nepomůže zastavit příval slz, který zaplavuje celé pódium. A Faulerová to zabila úplně.

Na workshopu tvůrčího psaní se píšou nekrology. Z poeticko-písňových pokusů pro potěšení se staly pokusy o utěšení. Na semináři herci v prostoru se už neučí prostor vyplňovat, ale vyprázdnit. Na hraně ticha se změnilo v ticho úplně.

Porotci na rozborovém semináři odmítají rozmlouvat s recitátory o jejich textech, protože to už přece nemá smysl. Místo toho básní o starých dobrých časech předešlých dní, kdy texty nebyly zatíženy blížícím se koncem.

Soubor přichází na jeviště oděný v černém, přináší s sebou prkna z nichž stlouká rakev, a potom už jen stojí a čeká. Čeká až přijde 68. ročník Wolkrova Prostějova, který tuto rakev zaplní, aby mohla být zakopána. Při odchodu z představení přibyla pro hodnocení diváky nová kategorie. Vedle "očekával jsem něco jiného" se objevilo "neočekávám už nic".

Hodnocení poroty divadel zeje prázdnotou. Dostavily se jen samotné soubory, které znuděně čekají, jestli jim přece jen nepřijde někdo sdělit svůj názor, ale nikdo nepřichází.

U Kotěry na zahrádce trčí z pódia velké varhany, které vyhrávají smuteční písně prostupující potměným Prostějovem. Střídají je útrpné žalmy, jejichž autory jsou samotní účastníci.

V baru 27, U Ječmínka i všude jinde sedí bezduché postavy přemýšlející nad tím, že další Wolkrův Prostějov bude až za rok. Ptají se bezvýsledně samy sebe navzájem, proč nemůže být Wolkrák třeba každý měsíc. Jejich zoufalý šepot přeruší až zvony odbíjející půlnoc. Začíná poslední den. Já za sebe doufám, že nic takového nenastane.

Každopádně fakt, že se Wolkrák blíží ke konci, bohužel popřít nejde. Uteklo to rychle (jako obvykle) a sotva jsem přijel, už abych zase balil kufry. Ale na balení momentálně fakt myslet nechci. Je čas si zbytek ještě pořádně užít. A to ve stylu divokého západu.

Takže nezoufejme. 69. ročník bude sice až za rok, na druhou stranu kdybychom se tu scházeli každý měsíc, neztratilo by to svoje kouzlo?

Vojta

recitátori 2. kategórie

ROZHOVORY s recitátory

Ondřej Matuszynksi - Milan Kundera: *Zpěv o velikém běžci*

Recitoval jsi už někdy?

Já jsem s recitací začal asi tak dva týdny před okresním kolem a dotlačila mě k tomu moje třídní učitelka. Nejtěžší na přípravě bylo se s tím textem ztotožnit.

Petra Vališová - Knud Rasmussen/Zdeněk Lyčka, Viola Lyčková: *koláž Zákonů života, rčení a zlých znamení*

Tvůj text je koláž více textů, jak se ti to tvořilo?

Vycházela jsem z knížky Knuda Rasmussena: Grónské mýty a pověsti. Je to mix příběhů, které mě ale moc nezaujaly, a poslední kapitola byla Zákonky života a bylo to pět stran pranostik. Postupně jsem si to pročítala a dala to prostě dohromady. Ze začátku jsem nad tím ani tolik nepřemýšlela a spíš se tomu pak věnovala až interpretačně.

Anežka Hanáková - Renata Kalenská: *Orgány nepatří do nebe*

Kde jsi našla svůj text?

Já jsem ho našla tak, že moje maminka se v televizi dívala na Mistří medicíny a ten text tam jel na pozadí sestřihu a mamka na mě mluvila a já jí říkala: „Mami, počkej! Já tě neposlouchám, ten text je dobrej!” a pak jsem si ho dohledala a vypsala z knihy, která je spíše dokumentární. Ale prvně jsem ho viděla v televizi, haha.

David Seltenreich - Jan Vodňanský: *Předmluva autora*

Jaký byl proces přípravy textu?

Já jsem si přípravu moc užil, i ten výběr, protože já mám Jana Vodňanského moc rád, i doma jsme si pouštěli ty jeho písničky. Bohužel ty jeho texty, tím jak jsou krátké, tak nejsou úplně vhodné pro recitaci. Tak ale ve chvíli, kdy jsme našel tuhle předmluvu, tak jsem věděl, že je to něco pro mě a musím to vzít. A potom se na tom pracovalo už velmi dobře, samozřejmě i s podporou mé vedoucí, za kterou moc děkuju. (Dovětek: a musím to tady říct, abych byl pochválen)

Matěj Svoboda - Woody Allen /Michael Žantovský: *Kdyby byli Impresionisté dentisty*

Jak se ti pracovalo s textem a jak jsi k němu přišel?

Já studuji v UJEPu na katedře výtvarné výchovy a probírali jsme impresionisty a s kamarádkou jsme si vytáhli knížku Woodyho Allena, kde jsem právě našel tenhle text a velmi mě to pobavilo a po pár škrtech a probdělých nocích študování textu se mi to podařilo dostat někam, kde si už jenom moc užívám ten přednes.

Tereza Vaňková - Jiří Suchý: *Cecila*

Jak se ti pracovalo s postavami ve tvém textu?

Ehm, jo, dobře se mi pracovalo! Já moc nevím, co mám říct,

haha. Dělal jsem to s paní učitelkou.

Alex Dufek - Etgar Kishon /Tereza Černá: *Co nosíme po kapsách?*

Co máš ty zrovna v kapsách?

Překvapivě právě nemám v kapsách nic, ale obvykle tam mívám klíče, mobil a sem tam najdu třeba nějakou starou vstupenku a to bývá i milá vzpomínka vždycky.

Eliška Nedvěďová - Helena Skalická/Pavel Novotný: *Byt*

Povíš mi něco o tvém textu, případně o knížce, ze které je?

K tomuhle textu jsem se dostala minulé prázdniny, kdy jsme s naším souborem v rámci našeho festivalu Šrámkova Sobotka tvořili scénické čtení, které se věnovalo bezdomovecké literatuře. Je to z knížky od Heleny Skalické a ta výpověď se mi tak zalíbila, že jsem s ní chtěla dál pracovat.

Anna Drozdová - Michal Ajvaz: *Medvíď*

Jak jsi objevila svůj text?

Moje profesorka mi ho představila, když jsme se na literárním klubu bavili o moderní české literatuře, která není třeba tolik známá. A ten text mě nadchnul tím, že je kombinací něčeho vtipného i vážného a zdálo se mi, že ho tak nějak chápu, a tak jsem se na něm rozhodla pracovat.

Karolína Křišťálová - Karel Čapek: *úryvek z knihy Válka s mlouky*

Co pro tebe bylo nejtěžší na přípravě textu?

Naučit se text. Zároveň jsem dostávala připomínky víc zpracovat vypravěče a upevnit jeho postoje, a to bylo hodně složité uchopit. Ale naopak mi dal možnost vybit si emoce a je to pro mě velká sebeexprese a moc mi tenhle text sednul. Takže jsem si ho užívala pokaždý, kdy jsem ho říkala.

Máš ráda Čapkovu tvorbu? Samozřejmě!

Martin Kulhavý - Shaun Tan/ Ester Žantovská: *Prase*

Recitoval jsi už někdy podobný text?

Minulý rok jsem recitoval text od stejného autora, ale tématicky to bylo jiné, a pro mě ty texty obsahově nejsou podobné, ale stylisticky určitě.

Jak dlouho jsi na textu pracoval?

Asi dva měsíce.

Kateřina Bobysudová

- Slawomir Mrožek a Meik Wiking/ Helena Stachová, Monika Vitinová: *koláž z textu Revoluce a knihy Hyggé - prostě šťastný způsob života.*

Jak se ti vytvářela koláž z dvou úplně odlišných textů?

Já jsem znala Revoluci a pak jsem našla tu knížku Hyggé, kde byly různé bizarní promluvy a přišlo mi, že by to spolu mohlo fungovat. Chtěla jsem, aby to na sebe reagovalo a doufám, že se mi to podařilo.

Luisa Marie Marešová

- Johanna Kaptein/Michal Kotrouš: *Historika o sv. Magdě + recept na sachr*

S jakým záměrem sis vybírala text?

Mým úplně původním záměrem bylo vyjít z osobní komfortní zóny v porovnání s tím, co jsem už recitovala. S tím textem mám velmi komplikovaný vztah. Strašně se mi nelíbí, ale hrozně moc mě baví. Ale potřebovala jsem to i rozředit tím receptem na dort. To mě začalo hodně bavit a už mě ten text nepustil. K tomu záměru ještě, samozřejmě je to i o násilí na ženách, což ale není žádná nová věc a ani úplně nemám

ráda příliš urputné feministické texty, ale tady se mi na tom líbí ty pohledy vícero lidí, kteří jsou okolo a mají pocit, že se k tomu můžou vyjádřit, a mají na to různé názory a to mě na tom baví.

Co ten recept na dort, ten tedy nebyl v originální předloze?

Ne, byly tam explicitní scény a já jsem je nahradila receptem, což teda nechává víc prostoru pro fantazii posluchače a může to mít i negativní dopad na interpretaci těch scén.

Sofie Anna Janebová

- Ludvík Aškenázy: *Romeo*

Znala jsi Aškenázyho už před tím? Jak jsi se k textu dostala?

Znala, hodně jsem slýchávala Vajíčko, takže to byla asi moje první zkušenost s ním. Ale znám od něj spoustu textů a chtěla jsem text, který má hloubku, ale není úplně zatěžkaný. A Aškenázy svým způsobem psaní, který je hodně lidský, tohle pro mě v tomhle textu splnil.

Kláriňa, Vojta T.

ROZBORY recitátorů

Na úvod rozboru Aleš Vrzák všem recitátorům za jejich interpretaci výkony moc poděkoval, sdělil, že celkový dojem z výkonů 2. kategorie byl nadstandartní a přesahuje předchozí ročníky, u někoho byly skutečně vynikající. Vyzdvihl dramaturgický přínos a pestrost, komunikaci s hledištěm, naladění diváka na interpretaci, bavila je uvolněnost na jevišti a celkový zážitek z recitace označil za inspirativní.

Barbora Němečková - Roark Bradford: *Stvoření světa a ráj*

Porotce knihu znal a dokonce ji zpracovával. Jedná se biblické příběhy zpracované s humorem, které dobře fungují s kapelou (jazz, dixieland, americký style, černošská hudba). Ta nabízí interpretaci větší odraz a barvitost vypravěče i postav. Úkolem přednášejícího je zavést posluchače do Bible a hrát si s trochu stereotypními figurami - muž bezduchý idiot a žena vypočítavá mrcha. To je samozřejmě dost černobílá a z dnešního pohledu nekorektní humor. Přesto je tam potřeba dostat ženu (komplikovanou a kalkuluje) a muže (přímočarého a jednoduchého) přesně tak. U toho si není jistý, že se to recitátorce povedlo. Ačkoli si recitátorka myslela, že přednáší z pozice vypravěče, za Vrzáka nejvíce vynívala Eva. Přitom právě vypravěč by byl správně. Text je psán zvláštním stylem, kde si může recitátorka dovolit být plnokrevnější a šťavnatější v komediálním žánru. Eva, která tak trochu

znamená ženskost, měla být více kontrastní k postavě Adama. Jejich karikatury by se daly lépe vrstvit. Vytvořilo by to zábavný obrazový střet postav, který by byl mnohem vtipnější. Anglicismus "well" je pozůstatek rytmiky původního textu a dalo by se s ním tak pracovat. Co se týče techniky, byla upozorněna na problematiku koncovky a písmeno L.

(porotce AV)

Anna Mahlová

- Alena Vrbová: *II (sbírka Utajené Bitvy)*

VR: Přijde mi to velmi trefný výběr. Já jsem v tobě cítil určitou nervozitu, ale měla bys zkusit zapomenout na striktnost formy a pustit do toho svoje vnitřní já. Dál jsme taky jeli jenom po jedné lince, která říká, je to strašné. Kdybys do toho pustila i to, jak se s tím člověk snaží bojovat. Jenže ty to spíš jen konstatuješ. Pokud uděláš na každém konci verše tečku, tak si rozbiješ smysl. Jsou tam obrazy, se kterými si můžeš hrát, nemusí to být nutně jen rakovina, může to být metafora, může to být zklamání, může to být cokoli, co námi prorůstá.

Ondřej Matuszynski - Milan Kundera: *Zpěv o velikém běžci*

JA: Vybral sis báseň o běhu životem, co na tom běhu zažíváme, čemu čelíme a kam dojdeme.

Na první zkušenost (info od Ondry) dobře poctivě zpracovaný text, neměl jsem žádné velké problémy, zážitek byl důstojný. Technicky bys měl

zpracovat na výslovnosti, především neobvyklých slov - je třeba aby byla slyšet pregnantněji, aby bylo rozumět. Ještě ti chybí řemeslná zkušenost a tím se výkon stává nepevným a záleží na tom, jak se dovedeš naladit na to, co chceš říct. Já vím, že víš, jakou výpověď chceš a proč, ale zrazuje tě ta tvá nezkušenost. A pozor na ruce za tělem, to není výhodné.

Kontroloval jsem je, jsem akrobat zvyklý vyjadřovat se pohybem a obecně jimi moc pohybuju.

David Seltenreich - Jan

Vodňanský: *Předmluva autora*

JL: Mě hrozně bavíš jako recitátor. Je v tobě něco kouzelného, osobitého, odlišného a jsi nepřehlédnutelný.

Text mám díky rodině, babička se s Vodňanským znala, mám k němu vztah už od dětství. Líbí se mi, jak se ty texty tváří vážně i přes ty absurdity, který v nich jsou. Zrovna včera by měl narozneniny.

Všem se nám líbilo, s jakým nadhledem, odstupem a akademičností jsi prezentoval ty texty v kurzívě. Když pak pracuješ s texty samotnými, mělo by tam najednou být v tom vrstvení teď a tady, malinký napětí, teď si to promyslím a vy si s tím dělejte, co chcete. Stálo by za to, kdyby se to maličko oddělilo. Stavění veršů s trošku větší energií, aby to mělo větší dynamiku. Trefil ses do něj, je vidět že tomu rozumíš a že tě to baví. Díky za to.

Petra Vališová - Knud

Rasmussen: *koláž Zákonů*

života, rčení a zlých znamení

AK: Jde zde o koloběh života, po dramaturgické lince to bylo zřejmé, ale měli jsme pocit, že jsou to zajímavé jednotlivosti. Více bychom uvítali tvoji vnitřní stavbu toho, že to někde začíná, někam jdu, končím, vracím se. Přišlo mi to dobře vybrané a interpretované, ale zradil tě temporytmus. Kdybys to více temporytmicky spojila, viděli bychom lépe ten daný obraz, ty kapitoly života, které v určité vnitřní návaznosti propojují celý ten koloběh. V tom vnitřním spojení by to mělo být provázáno, když mezi všemi částmi uděláš stejné pauzy, tak já v tom nečtu propojení. Musím poznat, jaký je tvůj vztah k té dané pranostice, dostaneš do toho více pak i příběh, který si svou představou vybuduješ. Aby ti vyšel konec, to zklidnění, musí tomu předcházet nějaké zdramatizování.

Samuel Zheng

- Ivan Wernisch: *Don Čičo má v klopě orchidej*

VR: Za tu dobu, co tě sleduju, mám hroznou radost, jak jsi začal mluvit. Ta tvoje mluva je pevná a čistá. Co se týče toho, jak jsi to složil, někdy je to skvělý, někdy jsem úplně nechytíl, co tím chceš říct. Při-jde mi, že se občas schováváš do role showmana, místo toho, abys nám ukázal Sama. Občas to prostě nefunguje a tvoje nápady je pak potřeba vraždit. Otázka je, jestli mi Sam, kterému je dvacet jedna a pobíhá po světě, má vyprávět o tom, jak život uteče.

Ema Běhalová - Wislawa

Szymborská: *Labyrint*

JA: Slyšeli jsme text o osobním vnitřním světě, ve kterém bloudíme a my jsme jediní, kdo nás z něj může dostat. Pro mě jsi byla dobrou průvodkyní labyrintu slov Wislawy Szymborské. Umožňovala přemýšlet spolu s tebou, líbí se mi, že jdeš po smyslu a provádíš nás, ale nejsem si jistý, jak rozumíš tomu konci. Zvláštní situace je, že báseň začíná a končí pomlčkou a tím jako by se to zacyklilo. Co pro tebe jsou poslední slova útěk, útěk?

Pro mě to je, že jsem zacyklena v něčem i v životě a tohle je chtění z toho utéct.

Pak bych potřeboval vidět to rozhodnutí – jsou to jen dvě slova, ale je tam ta podstata toho, že se motám v labyrintu a jde mi tam možná i o život, ale když nechybí odvaha riskovat... A navíc, běh životem a ty se jmenuješ Běhalová, Nomen omen. Krásná práce, moc děkuji.

Matouš Zimčik - Charles

Bukowski: *Lidi*

VR: Umíš si lidi získat a přišlo mi to trefný. Hele, co když ten text není pasivní, co když to není výlev, ale zjištění? Co když je v tom i řešení problému? Neboj se naštvat. Mohlo by ti to dodat spoustu energie. Ten text nejde říct vypočítavě. Můžeš si v tom představovat osobní věci, vybarví se to a já jako divák si tam dosadím něco svého. Rozsekáváš verš, jak se ti to hodí. Někdy je výhodný podívat se, jak to Bukowski píše. Je to sice volný verš, ale je v tom určité druh napětí a ty jdeš proti rytmu.

Edita Dušáková

- Daniela Fisherová:

Nepromlčitelný králík

JA: Vybrala sis text, ve kterém se hodně skáče v čase a je do určité míry o pocitu viny.

A o vyrovnání se se smrtí matky, je to něco přes co se nepřenesla a taky výčitka, že byla nedostupná a jediná dobrá vzpomínka je to, jak kreslila králíka.

Ano, tam je ten obraz té matky a ano, opustila ji brzy. Líbí se mi tam zcizení, které je napsané a ty to říkáš hezky, a je to světlé místo v textu (ve smyslu jak je napsaný, ne interpretačně). Myslím, že by pomohlo ještě zpevnit tu stavbu textu, který je náročný těmi skoky časem. Abys byla průvodce mapou, kde se pohybuješ. My si budeme jisti a nebudeme tápat. Jsou tam klíčová slova - pevné turistické značky na té cestě a potřebujeme je chytit (př. trumfů), je to drobnost, ale pomůže s držením té struktury textu, protože stavba textu je na malý prostor velmi komplikovaná, ale tak vybrala sis ho. Tohle je drobnost, na které ještě můžeš pracovat. Moc děkuji.

Alex Dufek - Etgar Keret:

Co nosíme po kapsách?

AK: Ten text by se dal shrnout pár větami, ale je rozkošatěn různými odbočkami, které ho činí zábavným, ale pokud všechny ty věci říkáš tak, že je to všechno stejně důležité, tak já se pak začnu v té hlavní linii ztrácet. Ty si musíš rozhodnout, co je pro příběh důležité a co ne, co je jen pro vtip. Odlišit ty vsuvky změnou výrazového prostředku, aby tam vznikla větší variabilita.

Dan Kohout

- Etgar Keret: *Najednou někdo klepe na dveře*

VR: Je z toho cítit, že tě to baví. Ale teď zkusím napadnout tvoji interpretaci. Ti, co vystupují v tom příběhu, nejsou skuteční lidé, jsou to postavy. Je to o tom, že Keret neví, o čem psát. Já jsem viděl, že pro tebe je to o politické situaci. A to je zásadní věc, ve které jsme se rozcházelí. Potom ty postavy mají v tvém výstupu stejnou dikci a tempo, takže od sebe nejdou rozeznat. Já bych ti doporučil ten text opustit a vrátit se k němu až budeš vědět, o čem to je, až budeš vědět, o čem je tvůrčí krize.

Luisa Marie Marešová

- Johanna Kaptein:

Historika o sv. Magdě

Recitátorky výstup byl označen za příkladný výkon. Sledovat text by prý byla veliká chyba, protože vědomě pracovala s pohyby očí a těla. Právě tyto drobné nuance byly nutné pro plný zážitek. Byl svědkem recitace, která byla přesná a originální. Veškeré složky byly plastické. Poprvé viděl schopnost odhodit slovo jen tak, aby přesto dotvořilo příběh. Stejně tak práce se šepotem byla brilantní. Diváky to nutilo k aktivaci a doplňovala to mnohotvárnost komunikačního prostředku. Takový přístup se staví proti osobnímu cynismu každého z nás, kam si zlo ještě (při)pusťme. Nonverbalita, fyzická úprava a postoj byl velmi autentický pro postavu. Systém textu je srozumitelně doplněn o recept na Sacher a stále drží dynamičnost i něžnější polohy. Střídání bolestivých a vtipných témat je strašně důležitý. Ostatním účastníkům hodnocení se líbilo, že nechutný pocit nebyl do textu tlačěn, nýbrž dochá-

zel postupně. Sladké by mohlo znamenat náplasti, kterými si postava lepí rány. Sladkosti jsou přece jen bílí vrazi. Recitátorka viděla divadelní hru v Ostravě a narozdíl od obyčejného námětu ji zaujala forma zpracování. Některé části jí přišly moc explicitní, tak je nahradila. Právě na Wolkráči poprvé text říkala před širším publikem a přiznala, že téma textu je pro ni velký výstup z komfortní zóny. Do poslední chvíle nevěděla, jestli svou účast nezrušit, protože text je jí svým způsobem nepříjemný, ale uvědomila si, že je důležité ho sdílet a přispět k detabuizaci.

(porotce AV)

Agáta Mašková - Jiří Kolář:

Královna lesa

JL: Je to nesmírně (i graficky) obtížný text. Obdivuju, že sis takový text vybrala a poprala se s ním.

Mně přišlo, že tam je hrozně moc témat, který jsou mi blízký. Ta královna je mi v něčem blízká a je tam hodně vrstev a nejasností, kam si můžu něco vložit, ale divák si tam může vložit i něco jiného. Kolář mě hrozně baví i výtvarně. Je to něco co předávám, ale ne úplně přesně takhle.

Máš nějaký konkrétní obraz a máš o něm představu, ale podáš to tak, že divák tam má možnost si do toho dosadit i něco svého. Dokázala jsi sdílet i tu grafiku toho textu. To bylo moc krásný. Přitom to od tebe vyznělo v podstatě jednoduše, mělo to hroznou sílu a hloubku. Měla jsem čas sama pro sebe, to bylo moc příjemný, netlačila jsi na nás, nabídla jsi nám ty obrazy a dala jsi nám svobodu vidět v tom ty naše. Je jasné, že jsi inteligentní a to z toho číší.

Mikuláš Převrátil

- Roger McGough: *Někdo přijde a udělá to za mě líp*

AK: Velkou roli zde hraje černý humor, otázkou je, jak s tím nakládat a jak ty jednotlivé básničky ozvláštnit. Ty ses o to pokusil, ale nepřeneslo se to k nám do hlediště. Začal jsi to budovat zajímavě, s takovým cynickým odstupem, ale druhý text, ten seržant, tomu byl dost podobný. Bylo to ve stejné dikci - stejném tempu, náladě, rytmu - je to dialog, který vybízí k tomu, aby to bylo více dynamické. Když je to celé v jednom rytmu a výrazu, tak to pak bohužel nemůže vyjít. V té třetí básni, to bylo opět v jedné náladě, v textu se to proměňuje a ty nálady by mohly být mnohem odlišnější, trochu s odstupem a nadhledem, ale pracovat s výrazovými prostředky. Prostě si s tím víc pohrát, když už jsi si to takto hezky vybral.

Sofie Anna Janebová

- Ludvík Aškenazy: *Romeo*

JA: Byl jsem uchvácen tvým vypravěčstvím, nenašel jsem sentiment, faleš, patos a to je možné úskalí tohoto textu s holokaustovou tematikou. Líbí se mi, jak zůstáváš za tu holku, má obrovskou sílu. Prokoukl jsem ten záměr, že i když říká, že je ošklivá, ví, že je krásná. V pravou chvíli to odlehčíš a vneseš dostatek humoru na to, aby se to dalo unést, ale aby pak v kontrastu vyšla ta hrůza, o které to celé je. Bavím se o skvěle vystaveném výkonu, jsou to drobnosti, které z mého pohledu byly při tvých schopnostech zbytečné. Ten moment erotického dusna, ve kterém nám dáváš naději, že nějaký sex bude, pro někoho to tak být nemusí (v porotě se shodli). A pak mě znejistělo, kdo je teda plavec

(on nebo ona a nakonec to byl ten třetí). Jsou to drobnosti, ale tak pokud máme usilovat o dokonalost... Moc děkuji, poctivá práce a radost ji sledovat. Bylo mi ctí.

Anežka Hanáková

- Renata Kalenská:

Orgány nepatří do nebe

JL: Bylo to přehledné, já jsem ocenila, jak dokážeš vrstvit situace a stavět je za sebou. Nešlapeš do toho a díváš se na to věčně, i když je to těžké téma. Ten tvůj projev je příjemný i tím, že to do nás necpeš. Sled událostí byl na mě, jako posluchače, příliš rychlý, bylo by potřeba to trochu pozastavit, abychom ten moment zažili intenzivněji. Všechny ty situace jsou interpretovány v podobném tempu, bylo by potřeba pohrát si s nimi, aby byly barevnější. Víc se interpretačně odpíchnout od začátku, kdy se zamýšlí nad tím, že někdo musí zemřít, aby ona žila. Chtělo by to dostat tady do toho začátku trochu víc emocí. Aby se v posluchači usadila ta základní myšlenka textu.

Viktorie Mohňanská

- Shaun Tan: *Příběhy*

z vnitřního města (úryvek)

AK: U tebe jsem měla pocit, že jak chceš být komorní, že jsi možná stála zbytečně blízko diváků.

To bylo kvůli hlasitosti, tento text mě svazoval k tomu, že jsem byla tišší, je to něco s čím jsem bojovala a chtěla jsem, aby to bylo slyšet.

Ten oblouk, v interpretaci funguje, začátek byl dojemný, čistě řečený, takže nás to chytilo. Pro mě nastal problém tam, kde jsi začala kouskovat ty hrůzy, které text popisuje. Kladla jsi ty věci vedle sebe, ale ta forma je, že se to vrší – tady jsou ty čárky zrovna důležité. To, co chceš, by se vystavělo tím, že bys tam dělala ty čárky, tím nás napínala a lákala k poslechu dál. Gradovalo by to a divák by dostal tu emoci toho, co strašného se tam děje. Důraz může být vystavěn kromě akcentu i pauzou, která následuje poté a tím nechá předchozí sdělení vyznít.

Eva Pavla Ngamokoba

- Nastassja Martin:

Věřit v šelmy

JL: Přehledně vyprávíš, pořád jdu s tebou a neztratím se i přes to, že ten příběh je pro nás neznámý (jsou tam i cizí jména a názvy). Co úplně přesně nevychází je stavba toho příběhu. Ona je docela lineární a postrádá nějaké napětí.

Konec se vrací na začátek a to by chtělo akcentovat. Takhle to někdo mohl pochopit tak, že ona se tam vrací.

Na skládání textu jsem hodně pracovala, kdy spíš přidat kontext, kdy ubrat příliš mnoho antropologie a aby to nebylo moc dlouhý.

Martin Kulhavý - Shaun Tan:

Prase

Pro porotce byla velká záhada, jestli je vypravěč naivní chlapec

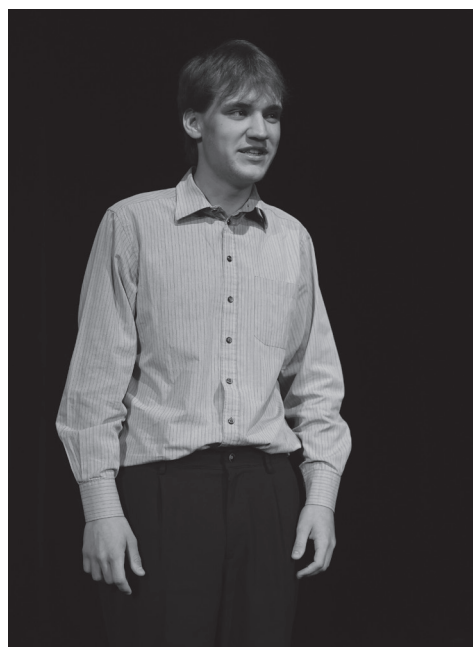
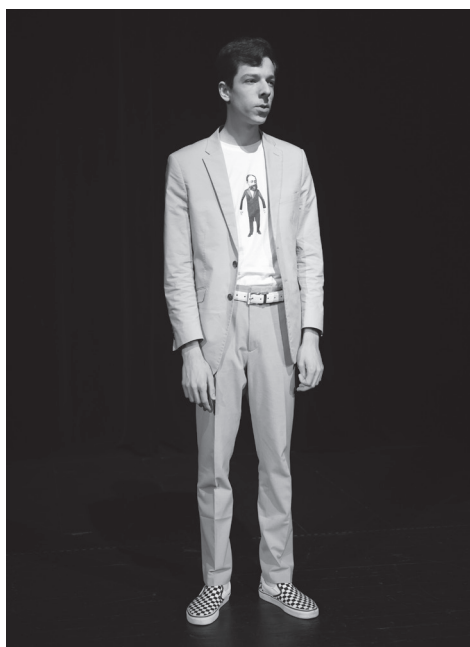
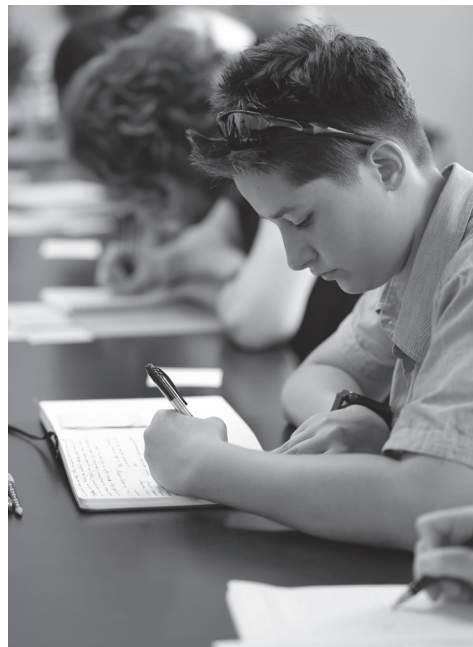
nebo opožděný muž. Jedná o zapeklitý text, protože ačkoliv recitátorovo podání bylo přesvědčivé, stylistika mu nedovolila vymanit se z monotónnosti. Divák tušil k čemu text směřuje a vývojový oblouk je poměrně jednoduchý. Obsah by se dal shrnout ve dvou větách. Nebylo tam moc prostoru budovat napětí nebo tajemství. Byl to strašně těžký úkol, který zvládl pěkně. Recitátor si umí diváka získat a vede ho příběhem. Výběr textu to byl zkrátka trochu masochistický. Chtělo by to se uvolnit na konci a vykreslit poslední obraz, kde prasata běhají venku. Místo dětské duše se tam podle Vrzáka znenadání objevil dospělý, který komentářem o "kraválu" shodil do té doby neuvěřitelně budovaný svět chlapecké neznalosti. Porota zůstala zmatená, že na jednu má postava dospělácké hodnotící soudy. Problém byl nejspíš ve výrazu nebo intonaci. Přestal mu rozumět a přitom takový detail. Bude to nejspíš náročností textu, jinak to byl úctyhodný výkon. Je to škoda, zvolal porotce. I kdyby to bylo zašeptané, bylo by to mnohem lepší.

(porotce AV)

---

vysvětlivky použitých zkratk
Jiřina Lhotská (JL),
Apolena Kačmarčíková (AK),
Aleš Vrzák (AV),
Jan Anderle (JA),
Vít Roleček (VR)
zapsali L+D+H+Z+V

Wolkerovský freestyle

Když jsem dorazila do městské knihovny na seminář **5P: Poeticko-písňové pokusy pro potěšení** Evy „Blondýny“ Sukové (o 15 minut později, přiznávám), setkala jsem se se soustředěnou prací ve skupinách. I přes onu soustředěnost byla ale atmosféra na semináři hned od začátku uvolněná, přátelská.

Jako první se čtou (a zpívají) kramářské písně o místní části Prostějova – Vrahovicích, které si účastnictvo připravilo. Eva každý text hodnotí, vyzdvihuje na něm pozitiva, zároveň z pozice lektora konstruktivně zmiňuje, co by na textech šlo zlepšit, co funguje, co naopak ne. Mluví o rytmu, přesnosti rýmu, snaží se každý výtvar posunout dál. Následuje „rozehříváčka“ – za minutu napište co nejvíc slov, která začínají na w: Wolker, Wolkrák, web, watt, Waldorf, worchester, a nakonec wow. Dále má Eva naplánovaný akrostich – vysvětluje, o co jde (báseň, u které počáteční písmena každého řádku dávají dohromady nějaké sdělení), a vyzývá, abychom se pokusili takový akrostich napsat na Wolkrův Prostějov. Následuje dlouhý blok ničím nerušené práce, lektorka všem dává prostor a dostatek času. Při hlasitém čtení se opět věnujeme detailům, Eva se v básních zaměřuje na detaily na úrovni konkrétních slov, ve zpětné vazbě je skutečně precizní. Následuje otázka, jak bychom zhudebnili text, který se nerýmuje. První nápady jsou například jazz, rap, punk nebo melodram. A přesně do toho se pak seminář pouští: účastnictvo se rozděluje na skupiny, bere si nástroje (kytary a ukulele) a pouští se do zhudebňování svých akrostichů. Sleduju jednu skupinu, která je schopná složit píseň asi tak za minutu, jejich improvizáční schopnosti jsou neuvěřitelné. Říkám si, že se seminář sešel v perfektním složení. V první skupině vzniká post-punková balada o Jirkovi, pracovně jsem si ji nazvala „Workoholik: Wolker-alkoholik“. Eva to komentuje slovy, že jí to připomíná Psí vojáky a já musím souhlasit. Následuje indie-folková výpověď o zkušenosti z waldorfské školy: mám pocit, jako by se Tomáš Klus, Big Thief a Člověk krve spojili a

přijeli do Prostějova, v tom nejlepším smyslu! U následující skladby nakonec volím pojmenování medieval-core balada, na úkor falzetu hlavního zpěváka bohužel nedokážu říct, o čem byla. A poté opět punkový experiment o Wolkerovi, který mi svým kytarovým doprovodem a roztomilým provedením hned připomene skupinu Hm... A jako poslední lo-fi rap: tenhle seminář má prostě všechno!

Vzhledem k tomu, že pátek je poslední den, kdy se semináře konají, poslední půlhodina je věnována zpětné vazbě. Mluví se o tom, jaká měl kdo na začátku očekávání nebo naopak obavy a o tom, zda se naplnily nebo ne. Z komentářů vedoucí semináře i všech zúčastněných to vypadá, že se na semináři podařilo vytvořit velmi přátelské, přívětivé, pohodové a přijímající prostředí (to je možná těch 5P, o kterých se píše v názvu). A nakonec spontánní happening před divadlem, kde jsme měli možnost slyšet některé z výtvarů.

Ze semináře odcházím nadšená a příjemně potěšena – jednak tím, jaká se tam sešla skupina, jednak i pečlivou prací lektorky. Líbilo se mi, kolik prostoru frekventantstvo na jednotlivé úkoly dostalo, i přesto se toho ale na semináři stihlo nemalé množství. A to mi přijde velmi cenné. Není už snad co dodat, možná jen několik textů, které dnes na semináři 5P vznikly: (eventuelně to prostě dát bez té poslední věty, skončit slovem “cenné”).

O Wolkerovi rapovala
Alice

Antonín Adam: výstup z dílny 5P,
zabývá se otázkou, proč se Vrahovice
jmenují Vrahovice

kdysi jednou jeden zloun
Starej Kolman poblíž z Loun

Zakoupil si v Hala Bala
To je vedle Prostějova

malý dům

A že ten zmetek pekelná
Nejel radši do Vtelna

Bylo dílem osudu
Nacpat vraha do sudu

Starosta i všichni radní
Vylomili dveře zadní

“Lid si zřídí pořádek”
Řka starosta Komárek

Vrhnouti se do světnice
Za zvuku měděné polnice

Zbili, radní bídáka
Jako daně vidláka

V krvi louže
Smrt se klouže

A snad jenom ze strachu
Že nenajde útěchu

Starosta pak všechny radní
Jejich děti psi a také paní

Zabil aby stopu zhladil
A Před zákonem čest svou hájil

Trýznilo ho svědomí
Neměl zůstat svobodný

Než si kulí prožil hlavu
Nařídil novému stavu

Aby jméno vesnice
Stalo se Vrahovice

Hledání hlasu

Koncerty, divadla, recitace, 27 – kdyby mi někdo řekl, že v Prostějově ztratil hlas, nemohla bych se mu divit. Naštěstí jsme jej mohli každé ráno po dobu celého festivalu v 8 hodin najít v přednáškovém sále městského divadla. Já sama jsem seminář navštívila ve čtvrtek:

Magdalena Gracerová Chrzová zdraví pár statečných, kteří v tuto hodinu zvládli vstát. Jako první se protahují, poté se přesouvají k dechovým cvičením. „Představte si, že jste malé štěňátko, které potřebuje dočichnout až na druhou stranu místnosti,“ instruuje recitátory lektorka. Vysvětluje pak, že jde o cvičení na oporu bránice. Následuje klasické „s-š“ – had, míček, každý tomu říká jinak; bručí se, objevují se možnosti rezonančních dutin. Přechází se k artikulaci, maminomimino, cilililililililink, kutulululululu, praprapreprepriproprupru, a tak dále. Na závěr se několikrát opakuje „já si tu recitaci užiju!“ a já věřím, že tomu tak po této rozcvičce skutečně bude.

Alice

Nezval

Ten rap byl super.

Říkali pravdu.

Nápadité, místy velmi překvapivé. (M.K.)

Mně se moc líbily ty propracovaný detaily zvukových nahrávek, spojené s tím, co se dělo na scéně. Když tam stál Nezvalův syn a měl skočit z římsy a hrála k tomu znělka, která má text kupředu levá, zpátky ni krok, takovýchle momenty mě velice zaujaly. (Hana B.)

Pro mě to bylo krásné divadelní oživení knížky o Nezvalovi, kterou jsem četla. Přišlo mi, že z toho vytáhli ty věci, které byly nejdůležitější nebo nejzajímavější divadelně. Moc mě to bavilo. (Eva S.)

Punk.

Mně to přišlo skvělý, jak to propojovalo tu historickou část a to divadlo. / Mám stejný názor. Bylo to dobře vymyšlený, s tím propojením, sedělo mi to tam. Líbilo se mi to. / Mě překvapilo, že i vtipné vsuvky, které mohly vystoupení tak jako zkazit, shodit, nebo být trapný, mi naopak do toho vystoupení pasovaly. Obrazově i herecky krásné. / Snesl bych ještě víc těch budovatelských vstupů, ty byly úžasný. (soubor NeDIUs)

Hrozně mě bavilo, jak k tomu přistupují po svém, jak je to bavilo a dali tomu ten moderní pohled.

Přemýšlím o kostýmech, jako jestli to mělo nějaký dress code. Bylo by fajn se nějak dohodnout, jestli tenisky s velkým logem jsou k tomuto vhodné.

první dojmy

Každý musel poznat, jaký názor chtějí předat. Otázka, jestli s tím někdo souhlasí, nebo ne, je druhořadá. Nebylo to chcípý.

rozhovor se souborem

Jaké je hlavní sdělení vašeho představení?

Soubor: Kromě samotného příběhu Vítězslava Nezvala a jeho syna je to o tom, jaký nátlak je vyvíjen na dítě někoho, kdo je úspěšný a známý. Všichni očekávají hrozně moc. Představení ukazuje, jak to může dopadnout, když s tím to dítě není smířené.

Co byste dělali vy, kdybyste byli synem krále poezie?

Soubor: Kdybych byl Robert, tak se asi zabiju, ale kdybych byl já osobně syn krále poezie, tak by mi to ani nevadilo. Nestěžoval bych si.

Proč zrovna Nezval?

Soubor: K tomu nás vedla kniha, kterou objevil náš režisér Standa. On dělá takové kabarety, během kterých osloví spoustu recitátorů, hudebníků, vyberou jednoho autora a udělají různé výstupy. Z Nezvala se postupem času stal takový náš hlavní projekt. Život jeho syna není vůbec známý, tak o

něm chceme dát vědět touhle formou. Možná bych měl ještě zmínit, že přímo autorka té knihy nám dávala zpětnou vazbu k představení a ke scénáři.

Podlehli byste Nezvalovu šarmu?

Soubor: Ano, Nezval byl velmi šarmantní a nonšalantní člověk. Byl to sice komunista, ale nikdy sociální demokrat jako soudruh Zápotocký. Takže si myslím, že nejedna matka by podlehla jeho krásným básním. Už jenom tím, že jeho texty čteme, tak mu podléháme.

Jak vás napadlo do představení přidat rap?

Soubor: Nejdřív jsme to zkoušeli tak, že jsme měli hudební podklad a do toho recitovali. A jednou jsme se tak sešli, já, Nezval a Fikar na Discordu. My se o rap zajímáme, tak jsme zkusili něco napsat, udělali beat a bylo to dobrý, až jsme se tomu sami divili. Pak jsme to představení na jedné zkoušce. Všichni z toho byli úplně paf.

Která postava z představení je vaše nejoblíbenější?

Soubor: Komunista. Ten je vtipný, protože ho hraje Burák, který je kultivovaný hoch. Už jenom tím, že se opře do takové role, která nijak nesouzní s jeho mentalitou a s jeho životními názory. On celou dobu ani neví, co dělá, ale něco dělá a vypadá to uvěřitelně.

Jak se ti hrál komunista?

Burák: Je to absurdní. Já to беру tak, že hrát agresivního komunistu je zajímavá zkušenost. Taky jsem vycházel ze zážitků a názorů našeho režiséra, protože v té době vyrůstal.

Co byla vaše prostějovská láska na první pohled?

Soubor: Zahajovací představení akrobacie / klub 27 / já musím souhlasit s tím, že akrobatické představení bylo dechberoucí / za mě krtci.

Vojta

recenze

Rebel s příčinou

Novinářka a spisovatelka Krystyna Wanatovyczová splatila v loňském roce dluh české literární vědy a publicistiky a vydala v nakladatelství Kodudek 66 let po básnickově úmrtí rozsáhlou, téměř osmisetstránkovou monografii Nezval. Básník a jeho syn. Hlubková sonda do života a díla umělce světového formátu líčí nejen jeho úspěchy, ale i dramata a kauzy s ním spojované. V neposlední řadě též mapuje širší veřejnosti zcela neznámý život Nezvalova syna Roberta, narozeného Nezvalově milence, herečce Olze Jungové 19. září 1954, který ve věku nedožitých 17 let spáchal sebevraždu. Nezval se k nemanželskému synovi hrdě hlásil, ačkoliv si svého potomka příliš dlouho neužil, neboť v dubnu 1958 zemřel.

Právě Robertův osud zpracovaný v knize i skrze jeho nepříliš obsáhlé literární dílo (básně, krátké prózy a filmové scénáře) se stal východiskem pro divadelní dokument o otci a synovi s lapidárním názvem Nezval souboru 27a53 uherskohradištské ZUŠ. Režisér a autor scénáře v jedné osobě, Stanislav Nemrava, nás na ploše 30 minut seznámí s těžkým údělem a tlakem vyvíjeným na toto prominentní dítě pendlující mezi dvěma matkami (svojí biologickou a otcovou vdovou), hejska a provokatéra, studenta dramatického oboru brněnské konzervatoře, který ztvárnil v Jirešově Valerii a týdnou divů svoji jedinou roli, bubeníka průvodu komediantů. Je to dokument na materiál vskutku bohatý, využívá totiž nejen tvorbu obou Nezvalů, ale i soudobé dokumenty, hudební motivy a filmové týdeníky a výpovědi jejich současníků, přátel a příbuzných.

Inscenace o Robertově osudu začíná vyprávět v roce 1956, kdy Nikita Chruščov na XX. sjezdu KSSS rozkrývá kult Stalinovy osobnosti a kdy je Robert již dva roky na světě. Od tohoto okamžiku se víceméně chronologicky pohybujeme jeho životem směrem vpřed až k jeho tragickému skoku z okna (včetně několika významných předznamenání). Poněkud komplikovaně se tak dozvídáme o datu jeho narození až z informace, že na otcově pohřbu mu byly teprve čtyři roky.

Pětičlenné performerstvo se do mnoha postav kolem obou Nezvalů nepřevtluje, spíše s odstupem komentuje skrze poměrně jasný znakový systém dostupným materiálem jejich příběhy. Setkáme se tak nejen s Nezvaly a mnoha ženami v jejich životech, ale i s různými bezejmennými soudruhy a učiteli, důležitými nakladateli, editory a vydavateli, režiséry a umělci, a dokonce nechybí ani další člověk-epocha Jan Werich (Vítězslav v sezoně 1928/29 působil jako dramaturg Osvobozeného divadla). Režijní a herecké prostředky jsou však nedůsledné, opatrné, mluvní podání neukázněné (abych si vypůjčil termín kolegy z lektorstva). Střídají se živelné situace s uměle (vy)konstruovanými, plynutí děje členěného do čtyř obrazů je retardováno neustálým konfigurováním mizanscén (herci a herečka se například neustále vrací na svoji židli kolem centrálně umístěného stolu). Ve chvílích, kdy je zjevné, že režijní nápad není souboru indoktrinován, ale vznikl z herecké iniciativy (např. rapované balady věčného studenta Roberta Davida), se představení rozžije, jindy (např. tanec Roberta s jeho láskou, herečkou a představitelkou již zmíněné Valérie) jako by v nechtěné trapnosti trvalo nekonečně dlouho.

Dramaturgický objev dramatického osudu syna básnického giganta tak uvízne v žánru pouhé životopisné zprávy o jeho existenci, nekrologického pásma, které ač mnohdy vtipné, v konečném důsledku působí nudně a nezáživně. A přitom tlak okolí, které od nás něco očekává a něco po nás chce, se mohl stát dramatickým motorem inscenace s obrovským účinem, neboť jej zažíváme nebo jsme jej někdy zažili všichni.

Ivo Kristián Kubák

ROZBOR *divadla poezie*

Před debatou se porota na jevišti zorganizovala tak, aby Akram Georgi mohl sedět na správné, slyšitelné straně. Renata Vordová měla zase problém s hlasivkami. Diváky přivítala za pomoci znakového jazyka pro Neslyšící, který naštěstí ovládá. Tlumočnicka ze šepotu dělal a roli mediátora po ní převzal Ivo Kristián Kubák. Omluvila se, že ztratila hlas a nemůže moc mluvit. Tlumočnick představitel porotu a u Kubáka přidal podezřele moc pozitivních přízvisek.

Představení **Nezval** souboru **27a53** se označuje za dokumentární divadlo. Porotu tedy zajímalo, jaké téma dokument měl. Diváci vnímali vliv komunismu na vztah otce a syna, vliv doby na charakter, ztrátu duše, ztraceného člověka... Nejvíce se objevovalo téma vypořádávání se s odkazem vlastního otce, nebo jak to nazval jeden divák – „když je otec nahrazen bustou“. Zkrátka dokument mohl být o tom, jak těžké je mít slavného rodiče a nést na bedrech jeho odkaz. Porota měla upřímnou radost z toho, že diváci otázku uměli hravě zodpovědět. Přitom jim to přišlo jako těžký dotaz.

Akram Georgi má obecně moc rád promyšlený a uzavřený systém znaků, a proto byl strašlivě potěšen. Dělal mu dobře, že vidí kus, který má jasnou inscenační strukturu. Sice trochu kulhal rytmem, ale dal se spravit hereckým nasazením. Nesoulad mu nedovoloval jít na 100 % se souborem, ale celek označil za silný i ve vyznění. Četl tam osobní zkušenost a názor Stanislava Nemravy, režiséra a scenáristy hry. Bohužel mu nezapadal herecký styl, kdy bylo spousta situací jen mírně naznačeno, další skoro zahrané a jiné

s rozmazaným začátkem a koncem. Nejvíce se mu líbily sekvence, kde to vypadalo, že herci převzali kontrolu nad vymyšlením scénáře. Jako příklad uvedl zarapovanou scénu. Jinak herci hrozně spěchali a působili, že vše chtějí mít rychle za sebou a přenášeli to na publikum. Soubor trpěl také určitou mluvní neukázněností. Něco vyznělo úplně a něco nepochopitelně na půl huby. Kvůli tomu nepřčetl všechny emoce ani informace. Chyba bude nejspíše na straně režie. Načež se z publika ozval režisér hry a zapřísáhal se, že v představení vůbec nemluvil. Kubák kvitoval, že Georgi tím nechtěl říct, že byl nedůsledný v mluvě, ale v režirování. Nemrava se omluvil, že je někdy zbytečně moc převtipný.

Emílie Zámečnicková se při sledování vtělila hlavně do role pedagožky. Zdálo se jí, že režisér přišel se svou osobní výpovědí, a je ta největší, co od něj kdy viděla. Doslova v ní jde až na dřev. Scénář je až po okraj naplněný informacemi i pohledem na dobu a Nezvala. Přetéká. A pak je tu soubor, kterému úkol svěřil. Pro něj téma nemuselo být tak vzrušující, a navíc si není jistá, jestli lze tvar naplnit se stejnou silou, jakou do něj vložil Nemrava. Viděla představení už na kraji se dvěma alternacemi a vidí obrovský posun. Neví ale, zda je vůbec možné, aby soubor splnil takto těžkou výzvu. Nemají dobové zkušenosti, takže nejlépe fungovalo, když herci sáhli po prostředcích ze svých životů. Znovu zmínila rap a přidala taneční scénu. Čtvrteční portrét Zahradníčka vzešel z děcek. Napsali si to a podíleli se na celém procesu. „Tady to... dejte ty gerbery do vody, vždyť vám zvadnou,“ přerušila Zá-

mečnicková tok myšlenek a ukázala na červené květy gerber, které soubor za představení dostal. Portrét Nezvala byl poskládán spíše z režiséřského výběru.

Petře Němečkové vadil narežirovaný tanec, který podle ní z dětí nevycházel. Necítila mezi tanečnickými napětí. Scénář i režijní prostředky se jí moc líbily. V tom, aby k ní dobré téma otec-syn dolehlo, jí bránila rozmělněnost hereckého výkonu. Situace skákaly hrozně rychle za sebou a tvořily skrumáž. Dokument by fungoval ve větších situacích s pointou. Takhle nebyla v situacích gradace a sklouzávalo se k linearitě. Byla ráda, že se dozvěděla více o Robertovi Nezvalovi, ale ještě by si přála, aby se jí děj dotkl i na duši. Zkrátka kdyby téma bylo více divadlem ztvárněné.

Ivo Kristián Kubák nabídl dramaturgické hledisko. Pojmenovával si témata stejně jako diváci, – úděl syna slavného spisovatele. Pochopil, že kus je především o synovi, o němž toho moc nevěděl. Zpětně mu nedává smysl výchozí situace, tedy rok 1956 a sněm, kde se strhne Stalinův kult osobnosti. V tu dobu přece byly Robertovi jen 2 roky. Divák tedy na počátku sledoval, jak se něco děje jeho otci Vítězslavu Nezvalovi, přičemž je zásobovaný bulvárními informacemi. Nezval starší miloval horoskopy a byl děv... holkař. Projeví se také jako ikona režimu, a najednou skok do narození Roberta. To ale moc ze situace s leporelem milenek nevyplynulo. V tu chvíli jsme se nedůsledně posunuli v čase. Přesunuli jsme se na pohřeb, kde performer oznámí, že mu byly 4 roky. Kubák byl zkrátka z časové osy a polo záhadného způsobu

předávání informací zmatený. Expozice nebyla funkční, ale pasáže s rebelujícím synem mu přišly zajímavé a důsledně zrežeršované. Ocenil exponaci věty s „ujetým autobusem“, která po vzoru Stephena Kinga vytvořila napětí. Poté následoval jasný obraz o sebevraždě, protože kamarád nepřišel včas. Přišlo mu, že herci dělali, co mohli. Renata Vordová se k němu naklonila a pošeptla, že se blíží čas na doprovodné představení Kytice. Kubák na to upozornil a dodal, že on na ni nemusí. Musím psát recenzi.

Politická linka autorova života Vítězslava Nezvala byla pro režiséra tak zásadní, že cítil nutnost ji dát na začátek. Bylo těžké postihnout všechna témata, když hlavním zdrojem byla kniha se 754 stranami a scénář jich měl jen osm. Herce potěšilo, že se porotě líbily scény, které sami vymysleli. Historky od Standy o totalitním režimu převzali a upochopili je po svém. Téma k nim tklo, protože se dá aplikovat na současnost.

Dari

Kytice

Ta mlha mě trochu děsila, ale ten první a poslední obraz mě opravdu bavil. Ten kostel tomu dodal brutální atmosféru, jen škoda, že nebylo z lavic dobře vidět. (M.K.)

Bylo to krásně zpracované a veškeré ty balady byly autentické, tak jak to mělo být. Myslím si, že pro toho diváka, který to nezná, to vyznělo přesně tak, jak mělo. Za mě úplně parádní.

Mělo to nádherně našlápnuto po vizuální stránce, vybraný ten prostor, to bylo naprosto unikátní. Myslím si ale, že nenaplnili potenciál, který to mělo. Podle mě, kdyby měli koule, tak ta hudba mohla být celou dobu varhanní a bylo by to mnohem působivější. Takhle jsem nepoznal, jestli je to Kung Fu Panda, nebo Kytice. Strašně mě to mrzelo, protože Kytici zbožňuju. Stačilo by dočistit pár detailů a sundat dětem ty křídýlka.

Něco se mně líbilo, u něčeho jsem spinkal. / Já mám problém s porozuměním, když někdo mluví při ozvěně. / Bylo to zajímavé. Divadlo v kostele jsem ještě neviděl. (soubor 27a53)

Viděla jsem to vícekrát a pokaždé je to trochu jiné. Tady se mi líbilo to prostředí kostela. (B.J.)

první dojmy

Kytice u svatého Jana Nepomuckého

Když se pustíte do pátrání na internetu, o inscenaci Kytice umělecké agentury ŠLUS nenajdete prakticky nic. Výjimkou je tento text:

„Nejznámější balada Karla Jaromíra Erbena v produkci Umělecké agentury ŠLUS. Divadelní úprava režiséra Jiřího Lišky v obsazení profesionálních hereček ze všech koutů republiky. Koloběh roku, koloběh života a deset žen několika generací. Příběh, který začíná a končí o Velikonocích. Každá žena přichází se svým příběhem, příběhem se šťastným začátkem a nešťastným koncem. Ale je to opravdu nešťastný konec? A kdo za to všechno vlastně může?“

Po zhlédnutí hodinové inscenace hledám odpovědi na položené otázky marně. Umístit pásma šesti Erbenových balad do katolického kostela není špatný nápad, má však svá úskalí – bojovat musíte s faktem, že mnozí diváci ledacos nevidí, a také s akustikou. Řada veršů tak atakovala hranici srozumitelnosti, mnohé ji hravě překonaly. Výhodou je mimořádné prostředí, v němž je o důstojné kulisy postaráno.

Básně nezazní celé. S výjimkou Dceřiny kletby, která je napsána jako dialog, jsou z ostatních textů vypreparovány přímé řeči – někdy celkem úspěšně, jindy se s verši nakládá poněkud svévolně. Inscenaci rámuje Poklad, po kterém zbylo na kazatelně růžové plyšové prase (to bude na mši dive-ní), následuje Vodník (který překvapivě dítě neroztrhal), zmíněná již Dceřina kletba, Štědrý večer, Svatební košile a Holoubek (v něm mě pobavila snaha o větší srozumitelnost – slavný verš „komus namíchala, neobživne více“ je změněn na „kohos otrávila...“).

Co nového inscenace přináší? Obávám se, že nic. Často se jedná jen o povrchní ilustraci na hraně kýče. Ani vůně kadidla a světlo svíček to nezachrání.

Jan Anderle

VAŠE POPRVÉ

První setkání dnešních členů poroty divadel poezie, EZ a AG...

Ema Zámečnicková v inscenaci hry Arnalta Lionlöwe (René Levínský) Artikulátor. Role Matky, divadlo Nejhodnější medvídci, kostým Zuzana Krejsková, scéna Milan Popelka, režie Akram Staněk, premiéra 15. 12. 1998

Stáří fotografie je přibližně 26 let z doby, kdy jsem ředitelovala v Kulturním klubu Duha a Wolkerův Prostějov už tehdy byl, a jak je vidno, stále je, má srdeční záležitost. Zachycuje okamžik, kdy vcházím před zaplněný sál, abych předala sólistům a divadlům WP ocenění. A jak jinak, než v bohatém hanáckém kroji s typickou ošatkou. Je to milá vzpomínka, i když jsem při oblékání do kroje, který má několik sukni, doslova trpěla. Naštěstí mi ochotně pomáhala děvčata z hanáckého souboru Klas Kralice. Pro náš Wolkrák jsem schopná a ochotná udělat maximum.

Alice Gregušová

~~Ab~~ Ahoj mamí a
sati, už se ša ša
buzo vrátím domů
za 5 dní už se
tíšim domů. Dnes
máme opět disko,
protože to bylo ve
vubě.

První dopis domů...

Krátký úryvek z povídky NA BÁLE, která rozhodně není prvotinou, ale poprvé ji Ivo Kristián Kubák napsal v roce 1990 na psacím stroji! Poprvé bylo i naposledy. Pak dostal počítač...

Když už se blížila 4. hodina ranní, rozhodli jsme se, že již opustíme tuto velmi milou společnost. Tedy rozhodl jsem se, protože Albert, když jsem ho vzbudil, byl rozhodně proti. A hned znovu usnul.

"Už vím jak Tě probudím, holomku," řekl jsem a zavolal číšníka.

"Jaký máme účet?"

"To jste vy, ti sympatičtí mladí muži, kterým jsem dal toho běláška vo pětku levnější, za 80 korun. Dělá to 215 korun."

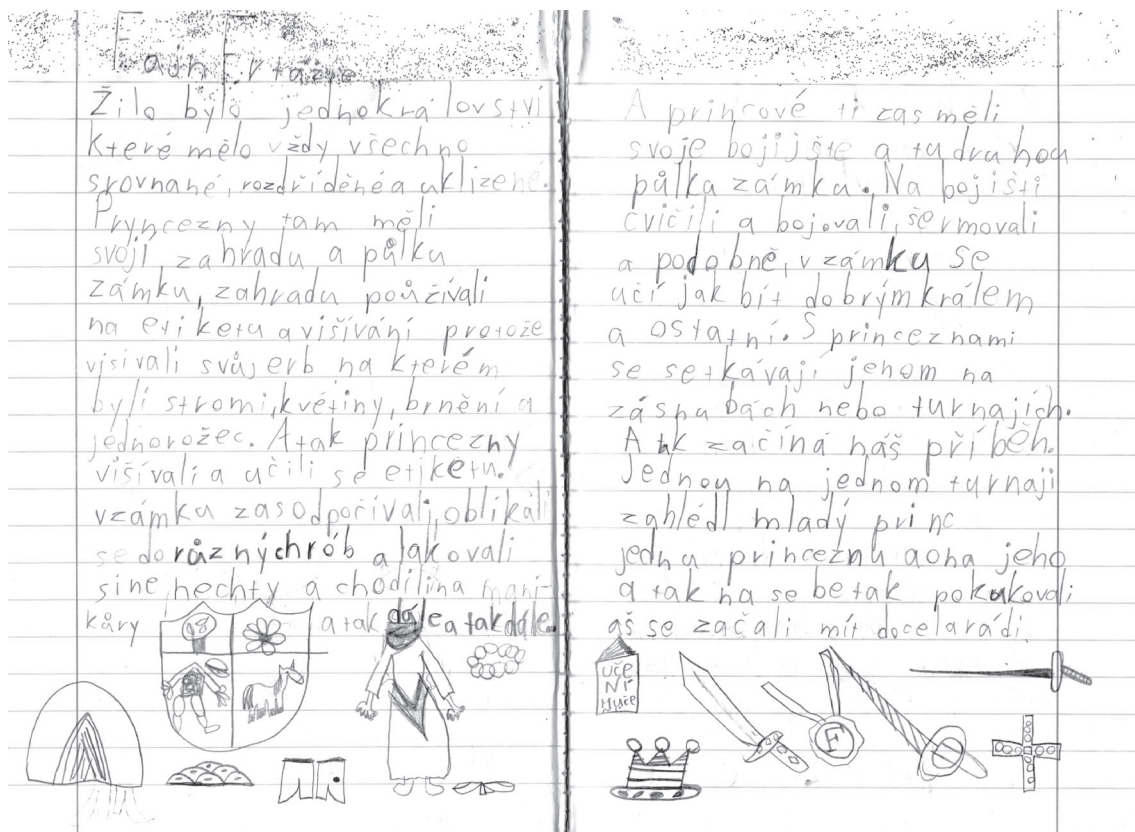
To Alberta dokonale probudilo.

"Cože?!"

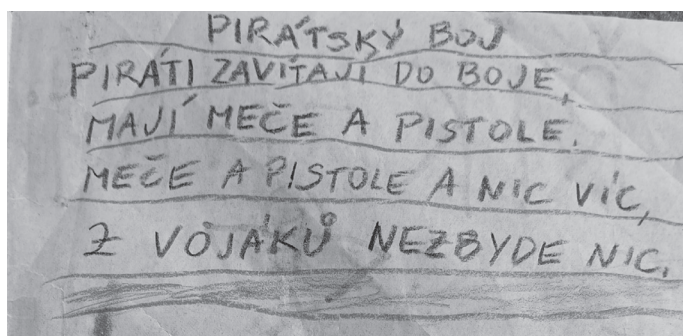
"Dvěstě patnáct korun, slovy dvěstě patnáct korun, pane."

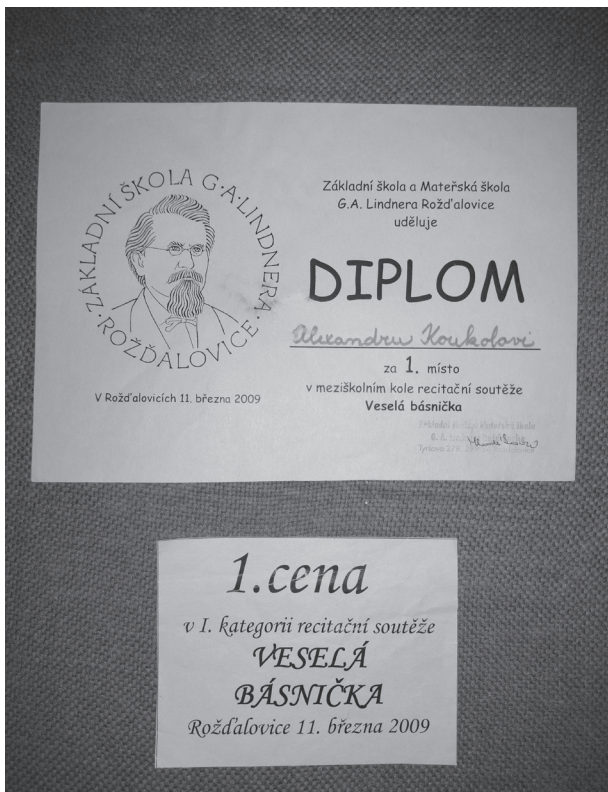
Rázným pohybem jsem vytáhl 3 ~~xxx~~ stovky.

Pozn. Originál této povídky se vyznačuje touto zvláštností, že byl doopravdy napsán na mysliveckém bále. Autor.

Kláriřna (7 let)

Doklad o vůbec prvním úspěchu na poli uměleckého přednesu, který předznamenal celou mou recitační dráhu.

Alexander Koukol

Prostějovské poprvé Oksany K: ve 27 (hospoda) obdržela svůj vůbec první portrét.

Děkuji za hezký námět, leč široký. Těch poprvé co v životě bylo...!!!

Prvně jsem spatřila světlo světa v září 1946...

V 15 jsem poprvé dostala hlavní roli v Kvapilově Princezně Pampelišce a hrála jsem s Eduardem Žemlou v Jiráskově divadle na Praze 10... Divadlo mne provázelo celý život... Založila jsem také Školu malých manekýnek a manekýnů / pro nesmělé děti s drobnými vadami / prvně jsem organizovala jako autorka projektu Princeznu české pohádky a mám nyní v Prostějově 2 vítězky této soutěže. Měla jsem hvězdnou porotu / Jan Přeučil, Evička Hrušková, Galla Macků, Vlastimil Harapes, šperkařka Jana Piarová / dělala korunky / a malířka Inka Deléřová / dělala diplomy/. Také Prostor pro duši, krásné akce s dětmi z DD z celé republiky... A tak bych mohla pokračovat... A nyní to bude poprvé, kdy přijedu do Prostějova. Jsem absolventka Akademie ve studijním programu Divadlo pod vedením paní Radky Tesárkové.

Irena

texty z mého jinošství mně naskakují:

„Naber do pohárku celé moře
a oči dej do větru pročistit
vezmi nůžky a nastříhej si kousky mraků
tak se stává, že i pohledy po čase zreziví,
proto najdi nové cesty
a zapřáhni půlnoční tramvaje.
Své sny bys měl najít.....“

S.N.

NÁPRAVNÍK

Možná jste se při čtení rozboru divadel poezie ze čtvrtka zarazili nad tím, kdo že to byl František Bíbl, o jehož divadelním portrétu tam píšu a tvrdím, že cituji Iva Kristiána Kubáka. Tak tenhle Bíbl byl pardubický spisovatel a překladatel žijící v letech 1880 až 1932. Psal pod pseudonymy Hart a Hermor Lilia. Jeho dílo by bylo pozapomenuto, kdyby nevyšlo v roce 1982 ve sbírce Verše tajného básníka. Kromě vlastní poezie se věnoval překladům romantických a dekadentních básníků, nejčastěji z francouzštiny (Baudelaire, Régnier) a z angličtiny (Byron, Poe). Přesto zůstává české společnosti neznámý. Ale vy už o něm teď víte! Bohužel není Bíbl jako Biebl. Konstantin Biebl.

To jenom já jsem si vymyslela jiného spisovatele, než o kterém Ivo Kristián Kubák mluvil. Hluboce mě to mrzí! Za trest do příště přečtu souhrnnou sbírku. Obou /'bi:blu:./

za redakci Dari

Skromné přání redakce
napraviti destrukce

Kterými jsme utrpěli

Oběd v poledne si dát
Celou noc si v klidu spát
Sekáče si projít
Pivo hrdlem prolít
Pod stromem si lehnout
A vůbec se nehnout
Koncerty si poslechnout
Zhluboka se nadechnout...

otázka dne

Co byla vaše prostějovská láska na první pohled?

Na mém prvním Wolkráku jsem se seznámila se Sárrou Pospíšilovou, která tehdy recitovala Říkejte mi slečna, která pije pivo a měla květiny ve vlasech a v tu chvíli jsem věděla, že se s ní musím kamarádit a to se nám i povedlo. (Petra) / To nevím jestli můžu říct... ale hned napoprvé jsem si zamilovala Vítka Malotu, který teda tady tento rok není a docela mi tu chybí. Ale všeobecně miluju tu uměleckou atmosféru tady. (Anežka) / Nikoho to nepřekvapí, ale je to 27. (Matěj) / Haničku, ona se s námi hned začala bavit a bylo to hrozně milý. (Anna) / Ty jo... no, tak s Alešem Vrzákem. To byla láska na první pohled. (Eliška) / Já jsem si zamiloval kavárnu Atrium, protože tam mají skvělý kafee. (Alex) / Musím říct, že mě zaujala tady ta socha v divadle. (Tereza) / Bylo to asi to náměstí. Poprvé, když jsem viděl tu radnici a věž vysokou, od té doby se sem rád vracím. (Martin) / Nevím jestli na první pohled, ale asi moje Láska, můj vztah se tady dal tak nějak dohromady (mrkne po zmíněné osobě stojící opodál). (Kačka) / Park za divadlem. Ve správný čas je to velmi příjemné a komfortní místo, zejména pro recitátory. (Luisa) / Včera ten koncert, to bylo úžasný, moc krásný a ta atmosféra byla skvělá. (Sofie Anna) / Moje první prostějovská láska na první pohled byla Jana Machalíková, jmenovala se tenkrát Holečková a byla blondýna. Pak následovaly další lásky na první pohled, třeba Aleš Vrzák, Vítek Roleček nebo opravený Národní dům.

vyzvídala Alice

RedakceWP

- sledujte nás na instagramu
- máte něco na srdci - přijďte za námi nebo nám napište na redakcewp@gmail.com

Redakce Wolkrova Prostějova 2025

Lenka Čurdová, Alice Knoblochová, Darina Strnadová, Klára Lubinová, Vojtěch Vacke,

sazba: Klára Tondlová, foto: Marek Gerhard

Vydává NIPOS ARTAMA

neprošlo jazykovou korekturou